

การศึกษาความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ของนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรม
ศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

กานดา ศรีหะ

มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ถนนพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250

ติดต่อผู้เขียนบทความได้ที่ Email : Kandakanda1997@gmail.com

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตจำนวน 110 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ Independent Sample T-Test ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) โดยรวมอยู่ในระดับสูง คือ 3.68 ด้านความอดทน ด้านการควบคุมสถานการณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ คือ 3.82, 3.77 ด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา ด้านผลกระทบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ 3.60, 3.57 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน (p-value .310) นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน (p-value .755) นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p-value .005) นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน (p-value .239) นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน (p-value .463)

คำสำคัญ: ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค การอบรมเลี้ยงดู สถานภาพสมรส

A STUDY OF ADVERSITY QUOTIENT (AQ) OF BACHELOR ENGINEERING PROGRAM
(B.ENG.) IN INDUSTRIAL ENGINEERING, SPECIAL PROGRAM

KASEMBUNDIT UNIVERSITY

Kanda Sriha

Kasem BunditUniversity, Patanakarn Road, Suanluang, Bangkok, 10250

Correspondence concerning this article should be Email : Kandakanda1997@gmail.com

Abstract

The purposes of this study were 1) to study the level of the adversity quotient 2) to compare the adversity quotient and personal data comprising genders, age, work experiences, marital statuses, and parenting. Among samples of 110 were from the Bachelor of Engineering Program in Industrial Engineering, Kasem Bundit University. selected by Purposive Sampling Data was collected by using The instruments were Adversity Quotient questionnaire, Intelligence test Statistics used to analyze data are Independent Sample T-Test The results of the study found that the sample has an average ability to overcome problems and overcome obstacles (AQ) The overall high were 3.68. It was found that the Endurance and Control had high mean of 3.82, 3.77. It was found that the Ownerships and Reach had mean of 3.60, 3.57 which was at the moderate level. The results of hypothesis testing with Independent Sample T-Test found that was no statistically significant difference adversity quotient in different genders students (p-value .310). Students of different age were no statistically significant difference in adversity quotient (p-value .755). Students of different work experiences were statistically significant at .05 level (p-value .005). Students with different marital statuses were no statistically significant difference in adversity quotient (p-value .239). Students of different parenting were no statistically significant difference in adversity quotient (p-value .463)

Keywords: Adversity Quotient (AQ) Parenting Marital Status

บทนำ

ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ Adversity Quotient) ตามแนวคิดของ Stoltz เป็นความสามารถของบุคคลในการตอบสนองต่อเหตุการณ์ในยามที่ต้องเผชิญกับความทุกข์หรือความยากลำบาก คนที่มีความสามารถในการเผชิญปัญหาสูงจะมีจิตใจเข้มแข็งไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคใด ๆ แม้จะพ่ายแพ้หรือล้มเหลวก็สามารถสู้ต่อหรือเอาชนะได้ (ณัฐนันท์ เนตรทิพย์, 2552 ; 2) ซึ่งในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ต้องเผชิญกับความกดดัน ความเร่งรีบ ส่งผลกระทบต่อคนในสังคมที่ต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด และเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน Stoltz เชื่อว่าความสามารถในการเผชิญปัญหาเริ่มพัฒนาจากวัยประสาธต์ เริ่มเกิดในสมอง เมื่อเด็กอายุ 12 ปี เส้นใยประสาทจะเพิ่มขึ้นและพัฒนาต่อไปจนอายุ 23 ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพต่าง ๆ ไม่สามารถวิเคราะห์ได้จากแบบทดสอบสติปัญญามาตรฐาน แต่สิ่งที่ทำให้บุคคลเหล่านั้นประสบความสำเร็จคือความสามารถในการเผชิญปัญหาที่สามารถพัฒนา เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงได้ เช่นกัน (Stoltz, 1997 อ้างถึงใน คำจันทร์ ร่มเย็น และสุทิตา โงรัมย์, 2561) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาและ

ฝ่าฟันอุปสรรคของบุคคลให้เป็นผู้มีความอดทนทั้งด้านจิตใจและด้านพฤติกรรม คนในสมัยปัจจุบันเมื่อพบปัญหา มีความทุกข์ ตกอยู่ในความลำบาก จะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สู้กับปัญหาต่าง ๆ และหนีปัญหา ไม่สามารถปรับตนเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ มักมีปัญหาทางด้านจิตใจ ปัญหาทางด้านสังคม เช่น เกิดความรู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง เกิดความเครียด ไม่สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ นำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิต (กรมสุขภาพจิต. 2543 ; 23 อ้างถึงใน จันดา ทัพพะ, 2550) สิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องสำหรับคนในยุคปัจจุบันโดยเฉพาะนักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มีเป้าหมายเพื่อมุ่งผลิตบุคลากรของประเทศให้มีความรู้ คิดเป็นทำเป็น และมีทักษะการคิดระดับสูง

ด้วยภาระการทำงานในแต่ละวันของวิศวกรที่ต้องเผชิญกับความกดดัน ความเร่งรีบในการทำงานแข่งกับเวลา และการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์กรอาจส่งผลให้เกิดการทำงานที่ล่าช้า วิศวกรต้องเผชิญกับเหตุการณ์หลากหลาย แต่สิ่งที่วิศวกรทุกคนต้องพบเหมือนกันก็คือ ความเครียด หรือความกดดันในการทำงาน ทำให้สิ่งที่มีควรมี คือความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรคและความยากลำบาก หรือความฉลาดในการฝ่าวิกฤตซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

ในการประสบความสำเร็จในชีวิตชีวิต (ธีรศักดิ์
กำบรรณรักษ์, 2548 ; 20)

นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร
บัณฑิต สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ
เป็นนักศึกษาที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ มีหน้าที่การงาน
เป็นกลุ่มนักศึกษาที่มาเรียนในวันอาทิตย์ และ
ทำงานในวันจันทร์-เสาร์ มาศึกษาต่อเพื่อ
ต้องการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ และ
นำไปต่อยอดในด้านการปฏิบัติงานของตน ซึ่งใน
บริบทของการเรียนและการทำงานควบคู่กัน ทำ
ให้นักศึกษาต้องใช้ความอดทนมากกว่าคนที่
ทำงานอย่างเดียวหรือเรียนอย่างเดียว ผู้วิจัยจึง
อยากทราบว่านักศึกษากลุ่มนี้มีความสามารถในการ
เผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคอยู่ในระดับ
ใด จึงสามารถฝ่าฟัน และเอาชนะอุปสรรคทั้งใน
บริบทของการทำงานและการเรียน ผู้วิจัยได้
สัมภาษณ์ นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร
บัณฑิต (วศ.บ.) ชั้นปีที่ 1-3 สาขาวิศวกรรมอุต
สาหการภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
จำนวน 10 คน พบว่า นักศึกษาหลายคนยังขาด
ลักษณะของการเผชิญปัญหาซึ่งไม่สามารถรับมือ
กับปัญหาทั้งในบริบทของการเป็นนักศึกษา และ
ในชีวิตการทำงาน นักศึกษายังขาดความเข้าใจ
ในการแก้ไขปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคที่ถูกต้อง
ขาดความอดทน และขาดความสามารถในการ
รับมือกับปัญหา มีทัศนคติในทางลบ ซึ่งเป็น
อุปสรรคในการทำงานและความสำเร็จ ผู้วิจัยจึง
สนใจที่จะศึกษาความสามารถในการเผชิญ

ปัญหาของนักศึกษาซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไป
ใช้ประโยชน์ หรือเป็นแนวทางในการพัฒนา
ความสามารถให้เป็นผู้ที่มีความพร้อม อดทนต่อ
สถานการณ์แห่งปัญหาได้และนำความรู้ไปปรับ
ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความสามารถในการเผชิญ
ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการ
เผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคจำแนกตาม
ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน
สถานภาพสมรส และการอบรมเลี้ยงดู

คำถามวิจัย

1. นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
(วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีความสามารถในการ
เผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคอยู่ในระดับใด
2. นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
(วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตที่มีข้อมูลส่วนบุคคล
ต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและ
ฝ่าฟันอุปสรรคต่างกันหรือไม่อย่างไร

สมมติฐานของการศึกษา

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความสามารถใน
การเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ที่มีรายชื่อลงทะเบียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 110 คนได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพสมรส การอบรมเลี้ยงดู

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการควบคุมสถานการณ์
- 2) ด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา
- 3) ด้านผลกระทบ
- 4) ด้านความอดทน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ผู้วิจัยศึกษาแบบวัดของ อาภาวี จิรายุพัฒน์ (2551) และนำมาปรับข้อความโดยการเรียบเรียง ปรับปรุง เพื่อให้ข้อความนั้นครอบคลุมกับนิยามที่กำหนดและสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยมีรายละเอียดแบบสอบถาม 2 ส่วนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล คำถามเป็นแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส อายุการทำงาน และการอบรมเลี้ยงดู

ตอนที่ 2 แบบวัดความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุง มาจากแบบวัดของ อาภาวี จิรายุพัฒน์ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .720

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค หมายถึง การตอบสนองต่อปัญหาและอุปสรรค มีความอดทน เข้มแข็ง เพียรพยายาม มุ่งมั่น มีเจตคติในทางบวก ไม่เลิกล้มอะไรง่าย ๆ มองปัญหาเป็นความท้าทาย พร้อมหาแนวทางแก้ไขด้วยความมุ่งมั่นจนสามารถเอาชนะปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นได้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการควบคุมสถานการณ์ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านความอดทน เพียรพยายาม มีสติ การควบคุมสถานการณ์ที่เป็นปัญหา เข้าใจและตัดสินใจแก้ปัญหา

2) ด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาหาทางแก้ปัญหา ความพยายามในการนำตนเองเข้าไปแก้ไขปัญหา และรับผิดชอบต่อปัญหาโดยไม่ผลักภาระให้ผู้อื่น

3) ด้านผลกระทบ หมายถึง ความสามารถในการรับรู้การขยายตัวของปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมรับผลกระทบและไม่ทำให้ปัญหาเล็กกลายเป็นปัญหาใหญ่

4) ด้านความอดทน หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่ที่ต้องมีความเข้มแข็งต่อปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงอดทนต่อความยืดเยื้อของปัญหา

2. นักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่มีรายชื่อในการลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมจากภาคปกติหรือนอกเวลาราชการ

3. การอบรมเลี้ยงดูหมายถึง การปฏิบัติของพ่อแม่หรือผู้ปกครองที่ปฏิบัติต่อบุตร ทั้งทางวาจาและการกระทำ มีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู และอบรมสั่งสอนให้บุตรมีคุณภาพชีวิตที่ดี แบ่งเป็น 2 แบบ ได้แก่

1) แบบประชาธิปไตย หมายถึง วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่บุตรรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม การรับฟังความคิดเห็น ให้โอกาสชี้แจง อธิบายเหตุผล

2) แบบควบคุม หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดามีความเข้มงวด เคร่งครัด ตั้งอยู่ในระเบียบวินัยที่บิดามารดากำหนดให้หรือถูกควบคุมไม่ได้รับความสะดวกในการกระทำที่ต้องการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ความถี่ (Frequency) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปร เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเลี้ยงดู

2. ร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของตัวแปรเพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเลี้ยงดู

3. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (\bar{x}, SD) สำหรับการศึกษาระดับ ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพสมรส และการอบรมเลี้ยงดู

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test for Independent Sample) สำหรับทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย \bar{x} ของกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคโดยรวมของนักศึกษา

ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ)	\bar{x}	S.D	การแปลผล
1.ด้านการควบคุมสถานการณ์	3.77	.471	ระดับสูง
2.ด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา	3.60	.408	ระดับปานกลาง
3.ด้านผลกระทบ	3.57	.621	ระดับปานกลาง
4.ด้านความอดทน	3.82	.555	ระดับสูง
รวม	3.68	.356	ระดับสูง

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 เมื่อวิเคราะห์รายด้าน พบว่า ด้านความอดทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 ด้านการควบคุมสถานการณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77

อยู่ในระดับสูง ด้านความรับผิดชอบต่อปัญหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 และด้านผลกระทบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 อยู่ในระดับปานกลาง

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศ ต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม เพศ

เพศ	n	\bar{x}	SD	t	Sig
ชาย	99	3.67	.343	1.01	.310
หญิง	11	3.79	.466		

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม อายุ

อายุ	n	\bar{x}	SD	t	Sig
25-30 ปี	61	3.68	.375	.313	.755
31-35 ปี	49	3.70	.335		

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม อายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{x}	SD	t	Sig
ต่ำกว่า 1 ปี	34	3.55	.305	2.83*	.005
1-5 ปี	76	3.75	.361		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลวิเคราะห์ที่ได้

เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่มีอายุการทำงาน 1-5 ปี ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคมากกว่านักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่ำกว่า 1 ปี

สมมติฐานข้อที่ 4 นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน
 ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม สถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	n	\bar{x}	SD	t	Sig
โสด	88	3.67	.383	1.19	.239
สมรส	22	3.74	.214		

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลวิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 5 นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค จำแนกตาม การอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู	n	\bar{x}	SD	t	Sig
ประชาธิปไตย	80	3.67	.374	.736	.463
ควบคุม	30	3.73	.304		

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาที่มีการอบรม
เลี้ยงดูต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ซึ่งผล
วิเคราะห์ที่ได้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษา เรื่อง ระดับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรค ของนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรม
ศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิศวกรรมอุตสาห
การภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
พบว่า ระดับความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษาส่วนมาก อยู่ใน
ระดับสูงโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 หากนำมา
เปรียบเทียบกับการแบ่งประเภทบุคคลตาม
แนวคิดของสตอลทซ์ ความสามารถในการ
เผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของคนเหมือนกับการ
ปีนเขา ผู้ที่มีความสามารถในการเผชิญและฟัน
ฝ่าอุปสรรคในระดับสูงเปรียบเสมือนกลุ่มนักปีน
เขา (The Climber) เป็นกลุ่มที่เมื่อเจอปัญหา
มักพยายามหาหนทางแก้ไข โดยไม่ย่อท้อต่อ
อุปสรรค เป็นบุคคลเรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองอยู่
ตลอดเวลา เป็นผู้ที่มีความพร้อม และสามารถ
แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี (วรรณกร พลพิชัย
และจันทรา อัยเอ็ง, 2561 ; 95)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยขออภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน
ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มี
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญามาศ
คำมาตา (2551) อาจเป็นเพราะนักศึกษาชาย
และนักศึกษาหญิง มีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน
เรียนคณะเดียวกัน อยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อม
เดียวกัน ดังนั้น อาจมีโอกาสปรึกษา ช่วยกัน
แก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบเจอ ทำให้
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคของนักศึกษาหญิงและนักศึกษาชายไม่
แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มี
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษา
หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขา
วิศวกรรมอุตสาหการภาคพิเศษ มหาวิทยาลัย
เกษมบัณฑิตในแต่ละช่วงอายุ คือ 25 – 30 ปี
31 – 35 ปี พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ
ในการรับมือกับปัญหาและอุปสรรคที่ประสบ มี
ความอดทนและไม่ย่อท้อ เพื่อเอาชนะความ
ยากลำบากโดยไม่คิดล้มเลิก สอดคล้องกับกับ
วิทยา นาควัชระ (2557)

ได้กล่าวว่า ความมุ่งมั่น ความสามารถในการเอาชนะอุปสรรค เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เยาวชนประสบความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน หากนักศึกษาคนใดมีคุณสมบัติดังกล่าว จะมีความหวัง มีพลังในการขับเคลื่อนให้กล้าเผชิญหน้ากับอุปสรรคมากขึ้นด้วย

สมมติฐานข้อที่ 3 นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยพบว่า การรับมือกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นในองค์กร นักศึกษาที่มีอายุการทำงานมาก จะมีศักยภาพในการเผชิญปัญหาและมีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา รู้จักปรับตัว อดทนและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบากของการทำงาน นักศึกษากลุ่มนี้เมื่ออยู่ในองค์กรมักจะเป็นผู้ที่ไม่ยอมจำนนต่อปัญหา คอยค้นหาวิธีพัฒนาตนเองและองค์กรอยู่เสมอ มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่แน่ชัด นักศึกษากลุ่มนี้มักไม่หนีปัญหาและพยายามหาทางแก้ไขอยู่เสมอ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาที่มีอายุการทำงานต่างกัน

มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย

นั้นอาจเป็นเพราะว่า สถานภาพสมรสที่ต่างกันของนักศึกษา ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษา เนื่องจากนักศึกษามีความตระหนักในความสามารถ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จในหน้าที่การงาน และหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความอดทนมีความรับผิดชอบ และเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งสิ่งนี้ ส่งผลให้นักศึกษาที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 5 นักศึกษาที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูต่างกันความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาได้รับการฝึกฝนให้รู้จักทักษะการเอาตัวรอดจากปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ โดยใช้วิธีการคิด กลั่นกรองปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ว่าปัญหาทุกอย่างสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ความคิดที่ยืดหยุ่นจะทำให้เกิดความเข้าใจ และใช้ความอดทนเพื่อที่แก้ไขปัญหานั้นอย่างมีสติ ควบคู่ไปกับการฝึกฝนทักษะด้านอื่น ๆ ให้ทำงานร่วมกัน เป็นจุดเริ่มต้นของความ

ภาคภูมิใจในตนเอง และนำไปสู่ความสำเร็จใน
การใช้ชีวิต

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ระดับ
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคของนักศึกษาหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร
อยู่ในระดับสูง ดังนั้น ถ้าจะให้ นักศึกษามี
ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคได้ดี ผู้ปกครองหรืออาจารย์ สามารถนำ
ผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้
นักศึกษามีความสามารถในการเผชิญปัญหาที่
สูงขึ้น โดยสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดง
ศักยภาพในการเผชิญปัญหาและฝ่าอุปสรรค
อย่างสม่ำเสมอ และเสริมแรงให้ กำลังใจอย่าง
เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ปัจจัยทาง
จิตวิทยา ด้านเชาวน์อารมณ์ ด้านเชาวน์ปัญญา
เชาวน์สุขภาพ การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นต้น
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเผชิญปัญหา
และฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษา

2. ควรทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างในระดับ
อื่น เช่น ระดับมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาว่านักเรียน
มีความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟัน
อุปสรรคอยู่ในระดับใด เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่
เกี่ยวข้อง และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริม
ให้นักเรียนมีความสามารถในการเผชิญปัญหาที่
เหมาะสม

ภาคผนวก

- คำจันทร์ รมเย็น และสุทิดา โขงรัมย์. (2561). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและการฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการ*, 10(1), 47-58.
- จันดา ทัทละ. (2550). การพัฒนาโปรแกรมความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) ของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองสองห้องหนองดงหนองหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐนันท์ เนตรทิพย์. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรค (AQ) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มวิภาวดี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญญาภาศ คำมาตา. (2551). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีระศักดิ์ กำบรรณารักษ์. (2548). AQ อัดเกินพิกัด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด.
- วรรณกร พลพิชัยและจันทรา อ้อยแอ้ง. (2561). การศึกษาความเครียดและวิธีเผชิญความเครียดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอเมือง จังหวัดตรัง. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, Special Issue(10), 94-106.
- วิทยา นาควัชระ. (2557). *วิธีเลี้ยงลูกให้เก่งดีมีสุข IQ EQ MQ AQ*, พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์ Goodbook.
- ศรัณพร คันธรส. (2552). ผลของการเลี้ยงดูที่มีต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศีษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

